

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂRE

PENTRU CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII

**unor prevederi din Tabelul 2 din Anexa nr. 3 la Legea nr. 270 din 23
noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar**

(salarizarea funcționarilor publici din cadrul instanțelor judecătorești [3])

(sesizarea nr. 127a/2022)

CHIȘINĂU

10 octombrie 2023

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, judecând în componența:

dlui Nicolae ROȘCA, *Președinte*,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteață, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 28 iulie 2022,
Examinând sesizarea menționată în ședință plenară publică,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 10 octombrie 2023, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea hotărâre:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 28 iulie 2022, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. d¹) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d¹) din Codul jurisdicției constituționale, de Consiliul Superior al Magistraturii.

2. Autorul sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea claselor de salarizare și a coeficienților de salarizare atribuite următoarelor funcții din Tabelul 2 din Anexa nr. 3 la Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018:

- „șef secție în cadrul direcției”, „asistent judiciar”, „consultant principal” și „consultant superior” din compartimentul „[...] Secretariatul Curții Constituționale, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, Secretariatul Curții Supreme de Justiție”;

- „șef al secretariatului”, „șef al direcției”, „șef al secției”, „șef al secției în cadrul direcției”, „asistent judiciar”, „șef al serviciului”, „contabil-șef”, „specialist principal”, „specialist superior”, „specialist” din compartimentul „Curțile de apel” și,

- „șef al secretariatului”, „șef al direcției”, „șef al secției”, „șef al secției în cadrul direcției”, „asistent judiciar”, „șef al serviciului” și „contabil-șef” din compartimentul „Judecătorii”.

3. În procesul soluționării sesizărilor, Curtea Constituțională a solicitat opiniile Guvernului, Parlamentului și Președintelui Republicii Moldova.

4. La ședința publică a Curții a participat dl Radu Radu, reprezentant al Parlamentului, și dl Andrei Balan, reprezentant al Guvernului.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

5. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1 Statul Republica Moldova

„[...]

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 6 Separația și colaborarea puterilor

„În Republica Moldova puterea legislativă, executivă și judecătorească sunt separate și colaborează în exercitarea prerogativelor ce le revin, potrivit prevederilor Constituției.”

Articolul 116 Statutul judecătorilor

„(1) Judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili, potrivit legii.

[...]”

Articolul 140 Hotărârile Curții Constituționale

„(1) Legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale.

(2) Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate.”

6. Prevederile relevante ale Anexei nr. 3, Tabelul 2 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018 sunt următoarele:

Codul funcției	Denumirea funcției	Clasa de salarizare	Coeficientul de salarizare
Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat			
1. <i>Funcții publice de conducere de nivel superior</i>			

HOTĂRÂRE PENTRU CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII UNOR PREVEDERI DIN
ANEXA NR. 3, TABELUL 2, DIN LEGEA NR. 270 DIN 23 NOIEMBRIE 2018

A2004	Secretar general adjunct	123	12,82
<i>2. Funcții publice de conducere</i>			
A2020	Șef direcție generală	102	8,26
A2027	Șef direcție	99	7,76
A2040	Șef direcție în cadrul direcției generale	95	7,14
A2059	Șef secție	87	6,04
A2066	Șef secție în cadrul direcției	85	5,79
A2075	Șef serviciu	83	5,55
<i>3. Funcții publice de execuție</i>			
A2300	Consultant principal (din comisie parlamentară)	99	7,76
A2078	Contabil-șef	83	5,55
A2105	Consultant principal	77	4,90
A2138	Consultant superior	72	4,41
A2163	Consultant	65	3,81
A2101	Auditor intern principal	77	4,90
A2132	Auditor intern superior	72	4,41
A2164	Auditor intern	65	3,81
A2165	Specialist principal	65	3,81
A2191	Specialist superior	60	3,43
A2204	Specialist	55	3,09

[...]

Aparatele centrale ale ministerelor			
<i>1. Funcții publice de conducere de nivel superior</i>			
A2002	Secretar general al ministerului	125	13,37
<i>2. Funcții publice de conducere</i>			

HOTĂRÂRE PENTRU CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII UNOR PREVEDERI DIN
ANEXA NR. 3, TABELUL 2, DIN LEGEA NR. 270 DIN 23 NOIEMBRIE 2018

A2023	Șef direcție generală	102	8,26
A2029	Șef direcție	99	7,76
A2042	Șef direcție în cadrul direcției generale	95	7,14
A2063	Șef secție	87	6,04
A2068	Șef secție în cadrul direcției	85	5,79
A2080	Șef serviciu	83	5,55
<i>3. Funcții publice de execuție</i>			
A2081	Contabil-șef	83	5,55
A2110	Consultant principal	75	4,70
A2143	Consultant superior	70	4,23
A2170	Consultant	65	3,81
A2103	Auditor intern principal	77	4,90
A2134	Auditor intern superior	72	4,41
A2171	Auditor intern	65	3,81
A2172	Specialist principal	65	3,81
A2193	Specialist superior	60	3,43
A2206	Specialist	55	3,09

[...]

Aparatul Procuraturii Generale și procuraturilor specializate, Aparatul Consiliului Superior al Procurorilor, Secretariatul Curții Constituționale, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, Secretariatul Curții Supreme de Justiție			
<i>1. Funcții publice de conducere de nivel superior</i>			
A2003	Șef al aparatului/șef al Secretariatului	125	13,37
A2006	Șef adjunct al aparatului/șef adjunct al Secretariatului	121	12,29
<i>2. Funcții publice de conducere</i>			

HOTĂRÂRE PENTRU CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII UNOR PREVEDERI DIN
ANEXA NR. 3, TABELUL 2, DIN LEGEA NR. 270 DIN 23 NOIEMBRIE 2018

A2024	Inspector-șef din Inspekția Procurorilor	102	8,26
A2033	Șef direcție	99	7,76
A2064	Șef secție	87	6,04
A2069	Șef secție în cadrul direcției	85	5,79
A2083	Șef serviciu	83	5,55
<i>3. Funcții publice de execuție</i>			
A2050	Inspector din Inspekția Procurorilor	94	6,99
A2084	Contabil-șef	83	5,55
A2112	Asistent judiciar	75	4,70
A2113	Consultant al procurorului	75	4,70
A2231	Auditor intern principal	77	4,90
A2232	Auditor intern superior	72	4,41
A2233	Auditor intern	65	3,81
A2114	Consultant principal	75	4,70
A2148	Consultant superior	70	4,23
A2149	Grefier	70	4,23
A2175	Consultant	65	3,81
A2176	Specialist principal	65	3,81
A2194	Specialist superior	60	3,43
A2209	Specialist	55	3,09
Curțile de apel			
<i>1. Funcții publice de conducere</i>			
A2055	Șef al secretariatului	90	6,43
A2070	Șef direcție	85	5,79
A2096	Șef secție	78	5,00
A2115	Șef secție în cadrul direcției	75	4,70

HOTĂRÂRE PENTRU CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII UNOR PREVEDERI DIN
ANEXA NR. 3, TABELUL 2, DIN LEGEA NR. 270 DIN 23 NOIEMBRIE 2018

A2125	Șef serviciu	73	4,51
<i>2. Funcții publice de execuție</i>			
A2116	Asistent judiciar	75	4,70
A2126	Contabil-șef	73	4,51
A2177	Grefier	70	4,23
A2185	Specialist principal	61	3,51
A2210	Specialist superior	55	3,09
A2215	Specialist	52	2,90
Judecătorii			
<i>1. Funcții publice de conducere</i>			
A2065	Șef al secretariatului	86	5,91
A2088	Șef direcție	81	5,33
A2127	Șef secție	73	4,51
A2150	Șef secție în cadrul direcției	70	4,23
A2158	Șef serviciu	68	4,06
<i>2. Funcții publice de execuție</i>			
A2151	Asistent judiciar	70	4,23
A2159	Contabil-șef	68	4,06
A2186	Grefier	65	3,81
A2198	Specialist principal	58	3,29
A2216	Specialist superior	52	2,90
A2224	Specialist	50	2,79

[...]

Aparatul președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional
<i>1. Funcții publice de conducere</i>

A2048	Secretar al consiliului raional	95	7,14
A2053	Șef direcție generală	92	6,70
A2057	Șef direcție	90	6,43
A2072	Șef direcție în cadrul direcției generale	85	5,79
A2100	Șef secție	78	5,00
A2122	Șef secție în cadrul direcției	75	4,70
A2129	Șef serviciu	73	4,51
<i>2. Funcții publice de execuție</i>			
A2130	Arhitect-șef	73	4,51
A2131	Contabil-șef	73	4,51
A2195	Auditor intern principal	59	3,36
A2203	Auditor intern superior	57	3,23
A2220	Auditor intern	52	2,90
A2201	Specialist principal	58	3,29
A2221	Specialist superior	52	2,90
A2227	Specialist	50	2,79

[...].

ÎN DREPT

I. Argumentele autorului sesizării

7. Autorul sesizării consideră că legislatorul a stabilit un nivel mai mic de salarizare pentru funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești, comparativ cu nivelul de salarizare a funcțiilor similare din cadrul puterii executive și legislative.

8. Astfel, autorul sesizării a comparat clasele de salarizare și coeficienții de salarizare a funcționarilor publici din cadrul Secretariatului Curții Supreme de Justiție și al Consiliului Superior al Magistraturii, pe de o parte, și funcțiile similare din cadrul Secretariatului Parlamentului, Aparatului Președintelui Republicii Moldova și Cancelariei de Stat, pe de altă parte.

Acesta a ajuns la concluzia că cuantumul salariului în cazul primei categorii este mai mic decât în cazul celei de-a doua categorii.

9. De asemenea, autorul sesizării a comparat nivelul salarizării funcționarilor curților de apel cu funcțiile similare din aparatele centrale ale ministerelor și, respectiv, funcționarii judecătorești cu funcțiile similare din cadrul aparatului președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional și a ajuns la aceeași concluzie.

10. Autorul sesizării notează că salarizarea diferită a funcționarilor din instituțiile puterii executive și puterii legislative, în comparație cu funcționarii din cadrul puterii judecătorești, nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil și, prin urmare, este discriminatorie. În același timp autorul sesizării a notat că diferența menționată afectează principiul separației puterilor în stat, deoarece prin stabilirea unui nivel mai mic de salarizare pentru funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești, legislatorul a admis că puterile statului funcționează în baza unei ierarhii și că activitatea sistemului judecătoresc poate fi asigurată de funcționari publici mai puțin competenți.

11. Mai mult, autorul sesizării a menționat că prin Hotărârea nr. 24 din 10 septembrie 2013 Curtea a declarat neconstituționale prevederile similare din Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22 martie 2012, care la acea dată reglementa sistemul de salarizare a funcționarilor publici. Astfel, Curtea a constatat că prevederile acelei legi stabileau grade de salarizare diferențiate pentru funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești comparativ cu funcțiile similare din cadrul puterii legislative și executive, contrar articolelor 6 și 16 din Constituție.

12. Autorul notează că la adoptarea prevederilor contestate legislatorul nu a avut în vedere raționamentele din Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013.

II. Argumentele autorităților cărora le-a fost solicitată și care și-au prezentat opinia

13. În opinia sa, Parlamentul a menționat că autorul sesizării nu a motivat incidența articolelor 1, 6 și 16 din Constituție. Parlamentul notează că sistemul de salarizare a funcțiilor publice a fost elaborat în baza principiului plății egale pentru munca egală. Acest sistem este relativ flexibil și permite avansarea în grade de salarizare, iar ierarhizarea funcțiilor a fost efectuată în baza unei analize ample a tuturor funcțiilor publice, care a avut în vedere efortul depus, condițiile de muncă, gradul de responsabilitate, experiența etc. Cu privire la criticile autorului sesizării, Parlamentul notează caracterul diferit al activităților realizate de funcționarii publici ai puterilor legislative, executive și judecătorești. Activitatea acestor funcționari este reglementată de legi diferite și, prin urmare, nu poate fi făcută o comparație din perspectiva salarizării. Parlamentul face trimitere la Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 12 iunie 2007, în care Curtea a reținut că principiul egalității nu trebuie

confundat cu principiul uniformității, ultimul implicând un tratament juridic egal pentru toate cazurile. De asemenea, legislatorul are o competență exclusivă de a stabili nivelul de salarizare a personalului autorităților publice. Salarizarea diferită se bazează pe specificul, importanța și pe complexitatea sarcinilor acestor funcții.

14. În opinia sa, Președintele Republicii Moldova a notat că funcțiile publice nu pot fi echivalate, deoarece fiecare are particularitățile și condițiile sale de activitate. La compararea funcțiilor publice și a gradelor de salarizare trebuie avut în vedere complexitatea competențelor solicitate, aportul intelectual necesar, gradul de angajare, responsabilitățile, precum și nivelul instituției în ierarhia autorităților statului. Deși Președintele Republicii admite că un nivel de salarizare mai scăzut al funcționarilor din sistemul judecătoresc în raport cu funcționarii din puterea legislativă și cea executivă poate crea un dezechilibru între puteri, se menționează că stabilirea nivelului de salarizare ține de competența legislatorului, care are în vedere condițiile economice și sociale ale statului.

15. În opinia sa, Guvernul a menționat că autorul sesizării nu a motivat contrarietatea prevederilor contestate cu principiile constituționale enunțate. De asemenea, Legea pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice face o delimitare între funcțiile publice din cadrul puterilor legislative și executive, pe de o parte, și funcțiile publice din cadrul puterii judecătorești, pe de altă parte. Guvernul face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale a României, în care s-a reținut că opțiunea legislatorului de a stabili un tratament juridic diferențiat sub aspectul salarizării între funcționarii publici din administrația publică centrală și cei din unitățile teritoriale este justificată având în vedere atribuțiile, competențele, sarcinile specifice, responsabilitățile și importanța activității desfășurate. Guvernul notează că atribuirea clasei și a coeficientului de salarizare a fost făcută în baza unei evaluări ample a funcțiilor publice, conform chestionarului privind descrierea postului. Prevederile constituționale privind independența justiției nu garantează în mod expres o obligație a existenței unui salariu într-o mărime determinată. Promovarea politicii salariale a personalului bugetar este de competența exclusivă a statului, care are în vedere nivelul resurselor bugetului.

III. Aprecierea Curții

A. Admisibilitatea

16. Prin Decizia sa din 13 septembrie 2022, Curtea a confirmat respectarea, în prezenta cauză, a condițiilor de admisibilitate a unei sesizări stabilite în jurisprudența sa constantă.

17. Curtea a reținut că, în conformitate cu articolele 25 lit. d¹) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d¹) din Codul jurisdicției

constituționale, Consiliul Superior al Magistraturii este abilitat cu prerogativa sesizării Curții Constituționale.

18. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018, ține de competența Curții Constituționale.

19. Obiectul sesizării îl constituie clasele și coeficienții de salarizare atribuiți funcțiilor publice din cadrul puterii judecătorești, stabilite în Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018, așa cum au fost menționate la § 1 de mai sus. Având în vedere că prevederile contestate se referă inclusiv la clasele și coeficienții de salarizare atribuiți funcțiilor publice din cadrul Secretariatului Curții Constituționale, Curtea consideră necesar să le examineze împreună (a se vedea HCC nr. 24 din 10 septembrie 2013, §§ 80-81). Dispozițiile contestate nu au făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

20. Autorul sesizării consideră că dispozițiile contestate contravin articolelor 1 alin. (3) [*preeminența dreptului*], 6 [*separația și colaborarea puterilor*] și 16 [*egalitatea*] din Constituție.

21. Cu privire la incidența articolelor 1 alin. (3) și 16 din Constituție, Curtea a reținut, în jurisprudența sa, că acestea nu au o aplicabilitate de sine stătătoare. Pentru a fi aplicabile, autorul excepției de neconstituționalitate trebuie să demonstreze, în mod argumentat, existența unor ingerințe în drepturi substanțiale garantate de Constituție (a se vedea DCC nr. 105 din 1 iulie 2021, § 31).

22. Cu privire la incidența articolului 6 din Constituție, Curtea a constatat că prin dispozițiile contestate legislatorul a stabilit un nivel mai mic de salarizare pentru funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești, în comparație cu nivelul de salarizare a funcțiilor similare din cadrul puterii executive și celei legislative. Pe de altă parte, în Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013, Curtea a reținut că funcționarii publici din cadrul legislativului, organelor executive și judecătorești contribuie la exercitarea puterii de stat de care aparțin. Acordarea de avantaje materiale funcționarilor publici din cadrul autorităților unei puteri în detrimentul altelei poate submina puterea în discuție, plasând-o pe un plan secund pentru persoanele care vor să se angajeze într-o funcție publică (a se vedea §§ 83 și 84 din Hotărârea citată). Având în vedere raționamentele din Hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013, Curtea a considerat că articolul 6 din Constituție este incident în prezenta cauză.

B. Fondul cauzei

23. Curtea constată că anterior a examinat chestiunea referitoare la salarizarea diferențiată a funcționarilor publici care activează în cadrul puterii

legislative și celei executive, comparativ cu funcționarii din cadrul puterii judecătorești.

24. Astfel, în anul 2013, Curtea a fost sesizată de Curtea Supremă de Justiție să verifice constituționalitatea unor prevederi din Legea privind sistemul de salarizare a funcționarilor publici nr. 48 din 22 martie 2012, care la acel moment stabilea condiții de salarizare mai avantajoase pentru funcționarii publici din cadrul puterilor legislative și executive, comparativ cu funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești. În opinia Curții Supreme de Justiție, salarizarea diferențiată a funcționarilor din cadrul puterii judecătorești afecta principiul separației puterilor în stat.

25. După ce a comparat gradele de salarizare a acestor funcționari, locul autorităților în ierarhia organelor de stat și criteriile de angajare în funcție, Curtea a ajuns la concluzia că funcționarii din cadrul puterii judecătorești sunt dezavantajați sub aspectul salarizării în raport cu funcționarii legislativului și executivului și că acest fapt creează un dezechilibru între cele trei puteri.

26. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a reținut că independența puterii judecătorești nu poate fi asigurată fără o independență instituțională și structurală și că îndeplinirea actului de justiție se realizează cu implicarea mai multor componente ajutătoare, subsecvente judecătorilor care reprezintă nemijlocit această putere. Curtea a notat că asigurarea unui echilibru între puterile statului se reflectă și în gradul de proporționalitate al asigurării materiale a personalului administrativ (a se vedea HCC nr. 24 din 10 septembrie 2013, §§ 50-52).

27. Pentru garantarea unei puteri judecătorești echivalente după statut cu celelalte două ramuri ale puterii de stat, este necesară menținerea unui tratament echivalent și pentru componentele ajutătoare ale acestei puteri, inclusiv crearea condițiilor necesare pentru asigurarea cu personal calificat și competitiv. De asemenea, calitatea actului justiției, ca act emanat de la puterea judecătorească, este direct proporțională cu nivelul independenței puterii judecătorești și cu sprijinul acordat acesteia atât de puterea legislativă, cât și de puterea executivă (*ibidem*, §§ 63-65).

28. Mai mult, Curtea a reținut că calitatea și finalitatea actului de justiție sunt direct proporționale nu doar cu competențele profesionale ale judecătorului, dar și cu competențele personalului care îl ajută să-și desfășoare activitatea. Din aceste considerente, se impune o investiție și o stimulare proporțională pentru activitatea desfășurată de către personalul instanțelor judecătorești reieșind și din responsabilitățile atribuite prin lege acestora. Funcționarii publici din cadrul legislativului, organelor executive și judecătorești contribuie la exercitarea puterii de stat respective, reprezentând o forță ce nu poate fi neglijată la aprecierea echilibrului puterilor statului. Curtea a menționat că acordarea de avantaje materiale funcționarilor publici din cadrul autorităților unei puteri în detrimentul alteia poate submina respectiva putere, făcând-o mai puțin atractivă pentru cadrele calificate (*ibidem*, §§ 70, 83 și 84).

29. Ulterior, Parlamentul a modificat prevederile referitoare la salarizarea funcționarilor publici din cadrul puterii judecătorești, care însă au fost declarate neconstituționale prin Hotărârea nr. 25 din 6 noiembrie 2014, de vreme ce unele modificări păstrau diferențe de salarizare. Curtea a notat că Parlamentul a consacrat soluții similare celor reglementate prin legea anterioară, lege declarată neconstituțională, păstrând discrepanțe între nivelele de salarizare a unor funcționari din cadrul sistemului judecătoresc în raport cu unii funcționari din cadrul legislativului și al executivului, ignorând astfel considerentele și dispozitivul Hotărârii nr. 24 din 10 septembrie 2013. Curtea a reținut că până la adoptarea unei legi noi de către Parlament, funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești vor fi remunerați în mod echivalent funcțiilor din cadrul puterii legislative și executive (a se vedea HCC nr. 25 din 6 noiembrie 2014, § 51 și punctul 6 din dispozitiv).

30. La 23 noiembrie 2018, Parlamentul a adoptat Legea nr. 270 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar. În această cauză, autorul sesizării notează că noua lege cu privire la salarizarea funcționarilor publici nu are în vedere raționamentele din Hotărârile Curții Constituționale nr. 24 din 10 septembrie 2013 și nr. 25 din 6 noiembrie 2014.

31. Comparând clasele de salarizare a funcționarilor publici din cadrul puterilor legislative și executive în raport cu funcționarii publici din cadrul puterii judecătorești (a se vedea HCC nr. 24 din 10 septembrie 2013, § 62), Curtea constată că ultimii sunt dezavantajați sub aspectul salarizării:

Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Consiliul Superior al Magistraturii	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Consultant principal	77/4.90	Consultant principal	75/4.70	2
Consultant superior	72/4.41	Consultant superior	70/ 4,23	2
Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Curtea Supremă de Justiție	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Șef de secție în cadrul direcției	85/5.79	Asistent judiciar	75/4.70	10
Aparatele centrale ale ministerelor	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Curțile de apel	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Șef al direcției generale	102/8.26	Șef al secretariatului	90/6.43	12
Șef al direcției în cadrul direcției generale	95/7.14	Șef al direcției	85/5.79	10

HOTĂRÂRE PENTRU CONTROLUL CONSTITUȚIONALITĂȚII UNOR PREVEDERI DIN
ANEXA NR. 3, TABELUL 2, DIN LEGEA NR. 270 DIN 23 NOIEMBRIE 2018

Șef al secției	87/6.04	Șef al secției	78/5.00	9
Șef al secției în cadrul direcției	85/5.79	Șef al secției în cadrul direcției/Asistent judiciar	75/4.70	10
Șef al serviciului	83/5.55	Șef al serviciului/Contabil-șef	73/4.51	10
Specialist principal	65/3.81	Specialist principal	61/3.51	4
Specialist superior	60/3.43	Specialist superior	55/3.09	5
Specialist	55/3.09	Specialist	52/2.90	3
Aparatul președintelui de raion și subdiviziunile subordonate consiliului raional	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Judecătoriile	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Secretar al consiliului raional	95/7.14	Șef al secretariatului	86/5.91	9
Șef al direcției în cadrul direcției generale	85/5.79	Șef al direcției	81/5.33	4
Șef al secției	78/5.00	Șef al secției	73/4.51	5
Șef al secției în cadrul direcției	75/4.70	Șef al secției în cadrul direcției/Asistent judiciar	70/4.23	5
Șef al serviciului	73/4.51	Șef al serviciului/Contabil-șef	68/4.06	5

32. Aceeași situație este valabilă și în cazul nivelului de salarizare a funcționarilor publici din cadrul Secretariatului Curții Constituționale, în comparație cu funcționarii publici din cadrul puterii legislative sau celei executive (a se vedea HCC nr. 24 din 10 septembrie 2013, §§ 80-81):

Alte funcții de demnitate publică la nivel central	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Secretariatul Curții Constituționale	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Secretar general al Parlamentului/al Aparatului Președintelui Republicii Moldova/al Guvernului	127/13.94	Secretar general	125/13.37	2
Secretariatul Parlamentului, Aparatul Președintelui Republicii Moldova, Cancelaria de Stat	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Secretariatul Curții Constituționale	Clasa de salarizare/coeficientul de salarizare	Diferența între clasele de salarizare
Secretar general adjunct	123/12.82	Șef adjunct al Secretariatului	121/12.29	2
Șef de direcție generală	102/8.26	Șef de direcție	99/7.76	3

Consultant principal (din comisie parlamentară)	99/7.76	Asistent judiciar	85/5.79	14
Consultant principal	77/4.90	Consultant principal	75/4.70	2
Consultant superior	72/4.41	Consultant superior	70/4.23	2

33. Astfel, chiar dacă atribuțiile de bază ale ambelor categorii sunt într-o măsură similară, Curtea constată că nivelul de salarizare în cazul funcțiilor publice din cadrul Secretariatului Curții Constituționale este inferior celui pentru funcțiile publice din cadrul puterilor legislative și executive. De exemplu, chiar dacă atribuțiile de bază ale asistenților judiciari din cadrul Secretariatului Curții Constituționale sunt într-o măsură similară celor ale consultanților principali din comisiile parlamentare din Secretariatul Parlamentului – prima categorie întocmește proiecte de acte de jurisdicție constituțională cu privire la verificarea constituționalității actelor legislative, iar cea de-a doua categorie întocmește proiecte de acte legislative –, Curtea constată că clasa de salarizare în cazul asistenților judiciari din cadrul Secretariatului Curții Constituționale este 85, iar în cazul consultanților principali din comisiile parlamentare din Secretariatul Parlamentului este 99 (a se compara atribuțiile funcțiilor C01 și C26 din Anexa la Legea nr. 155 din 21 iulie 2011, precum și Tabelul nr. 2 din Anexa nr. 3 la Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018).

34. De asemenea, Curtea reamintește că în Hotărârea sa nr. 24 din 10 septembrie 2013 a notat despre necesitatea salarizării corespunzătoare a funcției de grefier, având în vedere rolul acestei funcții în domeniul organizării și desfășurării eficiente a proceselor de judecată (a se vedea §§ 71-72).

35. Curtea reține că prin reintroducerea în noua lege cu privire la salarizarea funcționarilor publici a unui model de salarizare care dezavantajează personalul puterii judiciare și cel al Secretariatului Curții Constituționale în raport cu personalul puterilor legislative și executive, legislatorul nu a luat în considerare raționamentele Curții din Hotărârile nr. 24 din 10 septembrie 2013 și nr. 25 din 6 noiembrie 2014. Curtea notează că dispozițiile contestate creează un dezechilibru între puterile menționate.

36. Curtea reamintește că, potrivit articolului 140 din Constituție, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule din momentul adoptării hotărârii Curții Constituționale care le vizează. Hotărârile Curții Constituționale sunt definitive și nu pot fi atacate. De asemenea, respectarea hotărârilor Curții Constituționale este o condiție necesară și esențială pentru buna funcționare a autorităților publice ale statului și pentru afirmarea statului de drept. Decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul acesteia prevederea neconstituțională încetându-și existența pentru viitor. Parlamentul sau Guvernul, după caz, au obligația de a abroga sau de a modifica respectivele acte normative, punându-le astfel de acord cu Constituția. Intervenția Parlamentului sau a Guvernului,

în interiorul termenului prevăzut de articolul 28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională, în sensul celor stabilite prin hotărârea Curții Constituționale, reprezintă o expresie a caracterului definitiv și general obligatoriu al deciziilor instanței de contencios constituțional (a se vedea HCC nr. 25 din 6 noiembrie 2014, § 63).

37. Prin urmare, Curtea reține că clasele și coeficienții de salarizare atribuiți funcțiilor publice analizate din cadrul puterii judecătorești și al Secretariatului Curții Constituționale contravin articolelor 6 și 140 din Constituție.

38. Totodată, în vederea evitării unui vid legislativ, Curtea consideră necesar să stabilească o soluție provizorie. Așadar, până la modificarea Legii de către Parlament, pentru funcțiile publice din cadrul puterii judecătorești se aplică clasele și coeficienții de salarizare din Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea nr. 270/2018 echivalente funcțiilor din cadrul puterii legislative și executive, așa cum au fost menționate la § 31 din prezenta Hotărâre. De asemenea, pentru funcțiile publice din cadrul Secretariatului Curții Constituționale se aplică clasele și coeficienții de salarizare din Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea nr. 270/2018 echivalente funcțiilor din cadrul puterii legislative și executive, așa cum au fost menționate la § 32 din prezenta Hotărâre.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și 140 din Constituție, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 61, 62 lit. a) și 68 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. *Se admite* sesizarea depusă de Consiliul Superior al Magistraturii.
2. *Se declară neconstituționale* clasele și coeficienții de salarizare stabilite în Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270 din 23 noiembrie 2018 pentru următoarele funcții:
 - „Asistent judiciar”, „Consultant principal” și „Consultant superior” din compartimentul „[...]”, Secretariatul Consiliului Superior al Magistraturii, Secretariatul Curții Supreme de Justiție”;
 - „Secretar General”, „Șef adjunct al Secretariatului”, „Șef de direcție”, „Asistent judiciar”, „Consultant principal”, „Consultant superior” din compartimentul „Secretariatul Curții Constituționale”;
 - „Șef al secretariatului”, „Șef al direcției”, „Șef al secției”, „Șef al secției în cadrul direcției”, „Asistent judiciar”, „Șef al serviciului”, „Contabil-șef”, „Specialist principal”, „Specialist superior”, „Specialist” din compartimentul „Curțile de apel” și,

- „Șef al secretariatului”, „Șef al direcției”, „Șef al secției”, „Șef al secției în cadrul direcției”, „Asistent judiciar”, „Șef al serviciului” și „Contabil-șef” din compartimentul „Judecătoria”.

3. Până la modificarea legii de către Parlament, pentru funcțiile publice din cadrul puterii judecătorești se aplică clasele și coeficienții de salarizare din Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea nr. 270 din 23 noiembrie 2018 echivalente funcțiilor publice din cadrul puterii legislative și executive, așa cum au fost menționate la § 31 din prezenta Hotărâre. Pentru funcțiile publice din cadrul Secretariatului Curții Constituționale se aplică clasele și coeficienții de salarizare din Anexa nr. 3, Tabelul nr. 2 din Legea nr. 270/2018 echivalente funcțiilor din cadrul puterii legislative și executive, așa cum au fost menționate la § 32 din prezenta Hotărâre.

4. Prezenta hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Președinte

Nicolae ROȘCA

Chișinău, 10 octombrie 2023
HCC nr. 17
Dosarul nr. 127a/2022